

DESATERA PRAKTICKÝCH DOPADŮ PRO ČESKÉ ZADAVATELE A DODAVATELE VE VZTAHU K UDRŽITELNOSTI

NÁVRH NAŘÍZENÍ O VEŘEJNÝCH ZAKÁZKÁCH A KONCESÍCH (Public Procurement Act)

Analýza návrhu COM(2026) 590 final a příloh 1 až 8 • Stav návrhu ze dne 9. září 2026

Desatero praktických dopadů pro české zadavatele

- 01** Přepracovat interní metodiky tak, aby rozlišovaly právní minimum od skutečného zeleného veřejného zadávání (angl. green public procurement, GPP) a sociálně odpovědného veřejného zadávání (angl. socially responsible public procurement, SRPP) nad jeho rámec.
- 02** Zavést kontrolní mapu povinností podle kategorie produktu: příloha VII, článek 54 a následné delegované akty.
- 03** V případě budov propojit pořizování a nájem s aktuálními technickými screeningovými kritérii EU Taxonomie pro činnost 7.7 a dokumentovat případnou výjimku.
- 04** Připravit vzory pro hodnocení dle BPQR (nejlepší poměr ceny a kvality): minimální váhu kvality 30/50 % a pro odůvodnění alternativního zajištění kvality.
- 05** Rozšířit technické podmínky a smlouvy na plnění veřejné zakázky o měřitelné výkonové ukazatele pro odpady, recyklovaný obsah, energii, pracovní podmínky, BOZP (bezpečnost a ochrana zdraví při práci) a lidskoprávní náležitou péči.
- 06** Připravit procesy pro ověřování environmentálních tvrzení: EU Ecolabel, rovnocenných štítků, DPP (digitální pasy výrobků) a jiných důkazů.
- 07** Vypracovat nástroje pro řízení rizikových dodavatelských řetězců: nastavit identifikaci subdodavatelů, průběžnou kontrolu, nápravná opatření a mechanismus výměny subdodavatele.
- 08** U sociálních a zdravotních služeb zohlednit zvláštní požadavky: zakotvit kvalitu, kontinuitu, dostupnost a participaci uživatelů jako povinné jádro zadání.
- 09** Zajistit sběr dat pro národní datový prostor a pro hodnocení udržitelnosti: environmentálních a sociálních výsledků, nejen procesní compliance.
- 10** Vybudovat odbornou kapacitu pro LCC (celoživotní náklady), monetizaci externalit a řízení plnění: bez ní mohou nové možnosti zůstat pouze formální.

Desatero praktických dopadů pro české dodavatele

Analýza návrhu COM(2026) 590 final a příloh 1 až 8 • Stav návrhu ze dne 9. září 2026

1. Začlenit udržitelnost přímo do nabídkové strategie

Environmentální a sociální vlastnosti/hlediska plnění je vhodné prezentovat jako součást kvality nabídky, nikoli pouze jako obecnou politiku společnosti. Zadavatelé budou častěji hodnotit klimatické dopady, oběhovost, pracovní podmínky, přístupnost a ochranu lidských práv.

2. Prokazovat vazbu udržitelnosti na předmět zakázky

Každé kritérium nebo tvrzení musí konkrétně souviset s dodávaným výrobkem, službou či stavební prací nebo s některou fází jejich životního cyklu. Relevantní mohou být také pracovní podmínky, emisní stopa výrobku, odpovědné získávání surovin a transparentnost dodavatelského řetězce.

3. Připravit ověřitelné údaje o environmentální výkonnosti

Dodavatel by měl mít k dispozici měřitelné informace o emisích (emisních stopách), spotřebě energie a zdrojů, recyklovaném obsahu, opravitelnosti, trvanlivosti, produkci odpadů a možnostech opětovného použití či recyklace. Obecná marketingová tvrzení budou prokazatelně slabší než ověřená data.

4. Připravit se na digitální pasy výrobků a elektronické důkazy

Návrh umožňuje používat DPP (digitální pasy výrobků) jako prostředek prokazování souladu s technickými podmínkami, hodnotícími kritérii a smluvními požadavky. Dodavatelé by proto měli propojit produktová data se systémy plánování podnikových zdrojů (ERP), řízení životního cyklu výrobku (PLM) a řízením dodavatelského řetězce (SCM).

5. Provéřit výrobky podle přílohy VII a souvisejících sektorových předpisů

Zvláštní pozornost vyžadují stavební výrobky, výrobky podléhající ESPR (nařízení o ekodesignu udržitelných výrobků), baterie, obaly, technologie pro nulové čisté emise, vozidla a pneumatiky. Dodavatel musí sledovat nejen samotné nařízení o veřejném zadávání, ale také delegovaná nařízení (akty) Evropské komise, které mohou stanovit povinné environmentální parametry.

6. Rozvíjet nabídky založené na oběhovém hospodářství

Konkurenční výhodu mohou získat opravitelné, modernizovatelné, opětovně použitelné, renovované, repasované nebo recyklovatelné výrobky. Uplatní se rovněž modely „produkt jako služba“, leasing, pronájem, sdílení, zpětný odběr a garantované využití výrobku po skončení jeho životnosti.

7. Nabízet kvalitativní hodnotu nad rámcem nejnižší nabídkové ceny

Návrh stanoví zpravidla minimálně 30% váhu kvalitativních kritérií a u pracovních náročných zakázek alespoň 50 %. Dodavatelé by proto měli systematicky připravovat hodnotové argumenty, klíčové výkonové ukazatele a důkazy o kvalitě, udržitelnosti, inovacích, přístupnosti a odolnosti dodávek.

8. Vyčíslit náklady a přínosy za celý životní cyklus

Nabídka by měla vedle pořizovací ceny obsahovat provozní náklady, spotřebu energie a zdrojů, údržbu, opravy, životnost, zůstatkovou hodnotu a náklady konce životnosti. Výhodou je schopnost doložit také snížení emisí skleníkových plynů a dalších environmentálních externalit.

9. Posílit sociální a pracovněprávní compliance v celém řetězci

Dodavatel by měl kontrolovat odměňování, pracovní podmínky, BOZP (bezpečnost a ochrana zdraví při práci), rovné zacházení, zákaz nucené a dětské práce, kolektivní vyjednávání a lidskoprávní náležitou péči. Porušení environmentálních, sociálních nebo pracovněprávních povinností může vést k vyloučení a požadavku na výměnu subdodavatele.

10. Připravit systém smluvního monitorování a průběžného výkaznictví

Udržitelnost se bude kontrolovat také během plnění smlouvy. Dodavatelé by měli předem určit odpovědnosti, datové zdroje, způsob výpočtu klíčových výkonových ukazatelů, četnost reportování, auditní stopu, nápravná opatření a postup vůči subdodavatelům. Nesplnění v nabídce slíbených parametrů může mít smluvní, reputační i kvalifikační důsledky.

Podniky, které začnou včas budovat kvalitní datovou základnu, nastavovat odpovědnosti a spolupracovat se svými dodavateli, získají nejen lepší připravenost na nové právní požadavky, ale také významnou konkurenční výhodu při prokazování kvality a udržitelnosti svých nabídek.